

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821010052
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slovinský
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7821010052.8

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slovinského a sudcov JUDr. Mareka Dudíka a JUDr. Martina Baločka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 14. marca 2024, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 29.11.2023 sp. zn. 3T/17/2021 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie prokurátora okresnej prokuratúry.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodil obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Rožňave, trvale bytom C. XX, D. C. spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Rožňava sp. zn. Pv/586/19/8808 zo dňa 19.03.2021 pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods.2 písm. b) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že:

v presne nezistený deň v mesiaci október 2016 v popoludňajších hodinách v lesnom poraste za rodinným domom so súpisným číslom XX E. D. C., D. C., pri prechádzke s poškodenou v tom čase maloletou F., nar. v roku 2001, s ktorou sa priatelil, poškodenú náhle zhodil na zem a začal ju vyzliekať, pričom poškodená sa bránila a kričala, snažila sa obžalovaného od seba odstrániť, no aj napriek jej odporu a obrane s ňou obžalovaný proti jej vôli vykonal pohlavný styk,

pretože tento skutok nie je trestným činom.

Súd podľa § 288 ods. 3 Tr. por. poškodenú F. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, G. bytom H. B. XXX, D. C., zastúpenú zákonnou zástupkyňou A. H. a splnomocneným zástupcom JUDr. Alexandrom Milkom, s nárokom na náhradu spôsobenej škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku zahlásil priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní odvolanie okresný prokurátor v neprospech obžalovaného, a to vo všetkých výrokoch, ktoré písomne odôvodnil tak, že s rozhodnutím prvostupňového súdu nesúhlasí, a to z viacerých dôvodov.

Okresný súd vo svojom rozsudku citoval podstatný obsah vo veci vypočutých svedkov ako aj znalcov MUDr. Danice Caisovej - Škultétyovej, Mgr. Korpáša vrátane skutočností uvádzaných v uznesení Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6To 53/2023 zo dňa 21.09.2023, ktorým bol zrušený rozsudok Okresného súdu Rožňava sp. zn. 3T 17/2021 zo dňa 24.03.2021.

Okresný súd Rožňava na hlavnom pojednávaní predchádzajúcom vyhláseniu oslobodzujúceho rozsudku vykonal len oboznámenie s vyššie citovaným uznesením krajského súdu a bez zmeny dôkaznej situácie rozhodol o oslobodení podľa § 285 písm. b) Tr. por., hoci na hlavnom pojednávaní konanom dňa 21.03.2023 uznal obžalovaného na podklade rovnakej dôkaznej situácie za vinného a

uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s probačným dohľadom a zaviazal ho k náhrade škody z titulu nemajetkovej ujmy pre poškodenú.

Je toho názoru, že tento postup je v rozpore s Trestným poriadkom a rozsudok okresného súdu je nezákonný, pričom tento vychádza z uznesenia krajského súdu, ktoré je podľa jeho názoru tiež zmätočné a nepreskúmateľné, a to najmä z dôvodu, že tento na č. I. 8 uvádza: „po splnení prieskumnej povinnosti a na základe obsahu odvolania obžalovaného dospel súd k záveru, že právny záver okresného súdu je predčasný a že neboli dostatočne vyhodnotené dôkazy ani doplnenie skutkového stavu v zmysle rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 6To 48/2021 zo dňa 21.07.2021. K správnym a úplným skutkovým zisteniam súd dospeje len vtedy, keď vykoná všetky dosiahnuté dôkazy, a to zásadne zákonným spôsobom a aj taktiež jednotlivito, ako aj v ich súhrne správne vyhodnotí.“ Krajský súd však neuvádza vo svojom uznesení aké dôkazy je nutné vykonať za účelom zistenia úplného skutkového stavu, resp. odstránenia rozporov. V ďalšom odseku však krajský súd uvádza, že má za to, že vina obžalovaného počas rozsiahleho dokazovania nebola jednoznačne preukázaná, vôbec nebolo prihliadané na tvrdenia obžalovaného, na skutočnosť, že s poškodenou mal predtým viac pohlavných stykov. Neprihliadlo sa ani na skutočnosť, že poškodená trestnú činnosť oznámila až po uplynutí 4 rokov a potom, keď mala nového priateľa chcela sa u neho vykresliť v lepšom svetle. Jej nový priateľ je žiarlivý a ani jemu na začiatku vzťahu nepovedala o tom, že bola znásilnená. O znásilnení nepovedala roky ani svojej matke.

Pokiaľ sa týka tvrdenia týchto skutočností tak k tomuto uvádza, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by medzi poškodenou a obžalovaným došlo k viacerým pohlavným stykom a pokiaľ by k tomu tak aj náhodou bolo, podstatné je to, že v kritický deň došlo k pohlavnému styku proti vôli poškodenej. Na skutočnosť, že k podaniu trestného oznámenia došlo až s odstupom viacerých rokov je nutné jednak poukázať na výpoveď znalkyne MUDr. Caisovej, tiež na skutočnosť, že poškodená v čase skutku mala len 15 rokov, pričom na to, že k trestným oznámeniam zo spáchania aj tohto trestného činu dochádza až po rokoch reagoval aj zákonodarcia tým, že s poukazom na § 87 ods. 5 Tr. zák. (premlčanie trestného stíhania) trestné stíhanie pre trestný čin znásilnenia sa premlčí najskôr pätnásť rokov po tom ako osoba, na ktorej bol spáchaný dovŕšila osemnásť rokov. V priebehu celého dokazovania nebolo preukázané, že by bol priateľ poškodenej žiarlivý, resp. že by sa poškodená chcela ukázať v lepšom svetle, práve naopak z výpovede jej priateľa na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že pre neho nebolo dôležité, či poškodená v čase, keď začali spolu chodiť bola panna alebo nebola. Tiež s prihliadnutím na osobnosť maloletej poškodenej, v čase spáchania skutku, nie príliš blízky vzťah s matkou, nie je nelogické, že o znásilnení povedala najskôr svojmu priateľovi a to až po niekoľkých mesiacoch, keď nadobudla vnútorný pocit dôvery.

Z uznesenia krajského súdu nevyplýva, aké dôkazy bolo nutné vykonať za účelom ustálenia skutkového stavu, rovnako tak ani uvedenie skutočností, na podklade ktorých by bolo možné konštatovať, že uplatnenie nároku na náhradu škody je v rozpore so zákonom.

Má za to, že dôkazy vykonané ako v prípravnom konaní, tak aj na hlavnom pojednávaní tvoria „ucelenú reťaz“ a poskytujú dostatočný základ pre uznanie viny obžalovaného, uloženie mu navrhovaného trestu a rozhodnutie o náhrade škody z titulu nemajetkovej ujmy. Navyše je toho názoru, že zmena názoru okresného súdu ohľadom skutkového stavu bez doplnenia dokazovania a oslobodenie obžalovaného bez zmeny dôkaznej situácie je v rozpore s Trestným poriadkom, a to s poukazom na § 322 ods. 1 Tr. por.

S poukazom na vyššie uvedené navrhuje, aby krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu a vec prikázal na ďalšie konanie a rozhodnutie.

K odvolaniu okresného prokurátora sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu tak, že s podaným odvolaním sa nestotožňuje, ním napadnutý rozsudok považuje v jeho všetkých výrokoch za správny, objektívny a zákonný, pretože tentokrát už aj súd prvého stupňa dospel k správnym právnym záverom na základe vykonaného dokazovania.

Nesúhlasí s tým, že by bolo zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu zmätočné a nepreskúmateľné. Aj keď neberie dovolateľovi jeho názor a právo na kritiku, je však potrebné mať na zreteli predovšetkým ust. § 327 ods. 1 Tr. por., v zmysle ktorého je právny názor odvolacieho súdu pre súd nižšieho stupňa právne záväzný.

Nazdáva sa preto, že prezentovaný názor odvolateľa nemá preto právnu relevanciu. Taktiež nesúhlasí s jeho názorom, že by bol nezákonný postup súdu predchádzajúci vydaniu oslobodzujúceho rozsudku, pretože jeho oslobodením spod obžaloby okresného prokurátora súd prvého stupňa len rešpektoval právny názor odvolacieho súdu, ktorý je, ako to už aj z vyššie uvedeného vyplýva, preňho právne záväzný. Má za to, že bez ohľadu na to, či súd vykonal nejaké nové dôkazy alebo nie, podstatné je to, že tentokrát už správne vyhodnotil vykonané dôkazy a dôkazný stav, čo vyústilo od správneho a zákonného rozhodnutia, ktoré je odrazom toho, čo bolo medzi ním a poškodenou, pretože medzi nimi nikdy, zvyrazňuje vôbec nikdy nedošlo k žiadnemu pohlavnému styku inak, ako na báze dobrovoľnosti. Tých pohlavných stykov pritom bolo viac, ale poškodená s tým vždy a bezvýhradne súhlasila. Až by tomu tak nebolo, nemala by žiaden dôvod neoznámiť skutočnosť, že ona bola znásilnená. V tomto smere podľa jeho názoru vôbec nie je dôležité ničím nepreukázané, až pochybné tvrdenie znalkyne MUDr. Caisovej (pri všetkej úcte k jej osobe a jej odbornosti), pretože si myslí, že nemôžu byť žiadne hodnoverné štatistické údaje o tom, koľko (akýchkoľvek) skutkov sa neoznámia: ak sa niečo neoznámia, ani sa nemôže o tom vedieť, ergo nemôže byť hodnoverný údaj o latentnosti. V konečnom dôsledku nemôže niesť zodpovednosť za to, že niekto niečo začne tvrdiť až s odstupom takmer štyroch rokov.

Pokiaľ odvolateľ namieta, že názor odvolacieho súdu, že kedy a ako môže súd dospieť k správnym a úplným skutkovým zisteniam a že v danom prípade odvolací súd ani neuvádza žiadne dôkazy, ktoré by mal súd prvého stupňa vykonať má za to, že odvolací súd predmetnú konštatáciu uvádza vo všeobecnej rovine a zastáva názor, že nie je povinnosťou odvolacieho súdu suplovať činnosť orgánov činných v trestnom konaní spočívajúcu v označovaní, či vyhľadávaní dôkazov (a už vôbec nie dôkazov vyznievajúcich v neprospech obžalovaného, predsa platí zásada prezumpcie neviny), ale má za úlohu tieto správne a zákonne vyhodnotiť a posúdiť, či (aj) v tomto smere nepochybil súd prvého stupňa. V prejednávanej veci tomu tiež tak bolo, pri správnom hodnotení dôkazov a dôkaznej situácie trojčlenný senát dospel k jednohlasnému záveru, že činnosť okresného súdu nebola správna, a preto jeho rozhodnutie vyhodnotil za predčasné. Vytvoril tak možnosť obžalobe produkovať nové, nepochybné dôkazy, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru o jeho vine (čo je vylúčené, pretože sa žiadneho trestného činu nedopustil) a zároveň aj súdu prvého stupňa, aby už keď bol, hoci aj predčasne a nie správne, v aktuálne ustálenom dôkaznom prostredí presvedčený o jeho vine, znovu rozhodnúť čo i rovnakým spôsobom o otázke viny. Keďže neboli produkované žiadne nové dôkazy svedčiace pre jeho vinu, súd správne a zákonne rozhodol o jeho oslobodení spod obžaloby okresného prokurátora.

Je presvedčený o nesprávnosti názoru odvolateľa, pokiaľ sa tento zmieňuje o tom, že jeho tvrdenia o viacerých jeho pohlavných stykoch s poškodenou neboli preukázané, ako ani to, že by jej aktuálny priateľ bol žiarlivý a pod. Nazdáva sa, že takáto argumentácia je v rozpore s už zmienenou zásadou prezumpcie neviny. Je zjavne neprípustné preniesť dôkaznú povinnosť z orgánov činných v trestnom konaní na obvineného, pretože bez akýchkoľvek pochyb práve vina sa musí preukázať a nie nevina, predsa nedokázaná vina má mať úplne rovnaký procesný následok, ako dokázaná nevina, a to v podobe oslobodenia obžalovaného (prípadne v prípravnom konaní vo forme zastavenia trestného stíhania voči jeho osobe). Uvedený názor má oporu aj v zásade in dubio pro reo. Považuje ale za potrebné zároveň poukázať aj na zásadu qui tacet consentire videtur, čiže kto mlčí, ten svedčí. Poukazuje pritom na fakt, že uvedené skutočnosti, spolu aj s ďalšími viackrát predniesol, napr. v jeho viacerých písomných podaniach (najmä v podaných odvolaniach), ktoré sa poškodenej strane vždy doručili, ktorá ich však nikdy nepoprela. Z uvedeného dôvodu namietaná argumentácia odvolateľa o jeho nepreukázaných tvrdeniach vyznieva značne nepresvedčivo. Inými slovami, ak sa jeho obrana nevyvrátila (nebola ani len snaha v tomto smere až do posledného podania, aj to len zo strany okresného prokurátora a nie poškodenej), je tomu tak výlučne preto, lebo to, čo tvrdí, sa stopercentne zakladá na pravde. Je tomu tak o to viac, že i napriek tomu, že poškodená bola poučená o možnosti podať odvolanie proti rozsudku (aj o jeho rozsahu), odvolanie (podľa jeho vedomostí) nepodala, hoci jej ide o nemajetkovú ujmu v značnej výške.

Zastáva názor, že z hľadiska konečného posúdenia veci je absolútne indiferentná zákonom stanovená premlčacia doba trestného činu, z ktorého bol obžalovaný. Naopak, naproti tomu aj vo svetle hore uvedeného je dôležité, že poškodená nikdy neoznámila, že by sa bol kedykoľvek dopustil ku jej škode akéhokoľvek trestného činu. K trestnému oznámeniu došlo sprostredkované, cez viaceré osoby nepochybné preto, lebo poškodená sama najlepšie vie, že medzi nimi vždy čo bolo, bolo obojstranne dobrovoľné. Žiaľ, ocitla sa v situácii, že potrebovala svojmu priateľovi vysvetliť, prečo nie je panna a potom, keď sa to všetko strhlo, už nemala na výber, musela „dohrať“ túto hru.

Nazdáva sa, že je nepresvedčivá aj argumentácia o tom, že by rozhodnutie súdu prvého stupňa nebolo zákonné, ak súd dospel k záveru, že uplatnenie nároku na náhradu škody je v rozpore so zákonom. Poukazuje na skutočnosť, že popri jeho oslobodení súd o otázke náhrady škody, ako závislom výroku, inak ani nemohol rozhodnúť, než ako rozhodol, o tom už ani nehovoriac, že sa v danom prípade rozhodovalo ani nie o náhrade škody, ale náhrade nemajetkovej ujmy.

V žiadnom prípade sa nestotožňuje s názorom, že by vykonané dôkazy tvorili ucelenú reťaz tak, ako to prezentuje odvolateľ, predsa z vykonaných dôkazov má nielen bez pochyb vyplývať vina obžalovaného (ktorá podmienka v danom prípade nie je splnená), ale zároveň z týchto dôkazov musí nepochybne vyplývať aj to, že ku skutku mohlo dôjsť akýmkoľvek iným spôsobom, či mohol byť spáchaný inou osobou.

Poškodená nepoprela ani to, že aj po ich rozchode v pohode nadväzovala vzťahy s inými chlapcami. Myslí si, že ak by poškodená bola taká frustrovaná, ako to o sebe tvrdí (resp. ako sa to o nej tvrdí), zrejme by sa bola vyhýbala kontaktu s chlapcami a chodeniu s nimi. Navyše prečo by ju znásilňoval, keď spolu chodili relatívne dlhú dobu (odhaduje to na 3-4 mesiace), mali celkom pekný vzťah a práve preto ju nebolo treba znásilňovať. V konečnom dôsledku ani nie ona sa s ním rozišla, ale on s ňou, čo taktiež nepoprela. Ak by ju bol znásilnil on, bez akýchkoľvek pochyb z ich vzťahu by bola vystúpila ona a nie on. O tom, že jej správanie v čase tvrdeného skutku (ale aj po ňom) bolo úplne normálne a bežné, vypovedali svedkovia, a to I. J., I. B., K. B. (ktorá je jej kamarátka od detstva), či A. B. L.. Ide o také okolnosti, ktoré už opakovane uvádzal a ktoré doposiaľ nikto nepoprel, a preto pokiaľ odvolateľ neprihliadol aj k týmto skutočnostiam a dôkazom, v jeho čítaní to znižuje presvedčivosť podaného odvolania.

Súčasne sa nemôže stotožniť s názorom odvolateľa, že by nebolo v medziach zákona rozhodnúť o oslobodení spod obžaloby oproti predchádzajúcemu uznaniu viny pri nezmenenom skutkovom stave, pretože si myslí, že k odlišnému právnomu posúdeniu veci došlo v dôsledku iného, správne a zákonného posúdenia dôkaznej situácie.

Z týchto podstatných dôvodov navrhuje odvolanie odvolateľa ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. v celom rozsahu zamietnuť.

Krajský súd na podklade takto podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo.

Odvolací súd skôr než začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť zisťoval, či je odvolanie prípustné, či bolo podané včas a oprávnenou osobou a či nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo späťvzatiu podaného odvolania.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstaráť dôkazy majú aj strany v trestnom konaní, s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obžalovanému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

Rozhodnutie okresného súdu, ako aj odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (I.ÚS 141/2004 CR). Odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, ale komplexne, a preto nie je účelom v tomto rozhodnutí znovu podrobne rozoberať dôkazy, na ktoré vo svojom rozhodnutí už veľmi správne a zákonne poukázal okresný súd a s ktorým sa krajský súd stotožňuje bez potreby akéhokoľvek opakovania. Súčasne krajský súd poukazuje na predchádzajúce svoje rozhodnutia v tejto predmetnej trestnej veci, a to konkrétne

rozhodnutie sp. zn. 6To/48/2021 zo dňa 20.10.2022 a rozhodnutie sp. zn. 6To/53/2023 zo dňa 21.9.2023 a ich odôvodnenia.

Krajský súd sa plne stotožňuje s rozsudkom Okresného súdu Rožňava zo dňa 29.9.2023, nakoľko tento presvedčivo a zrozumiteľne zohľadnil všetky alternatívy a kritériá, ktoré mali význam pri rozhodnutí. Rozhodnutie je tak správne a zákonné, bez potreby opakovania vykonaných dôkazov, ktoré boli jasné a správne.

Zákonne rozhodol Okresný súd Rožňava, keď poškodenú F. C., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, prechodne bytom H. B. XXX, D. C. s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie prokurátora okresnej prokuratúry ako nedôvodné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.